

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

ตารางภาคผนวก 1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของอายุออกดอกของข้าวในประชากร
ชั่วพ่อ-แม่ และลูกผสมชั่วที่ 2

Source of Variation	Degree of Freedom	Sum of Square	Mean Square	Computed F ^a	Tabular F	
					5 %	1 %
Replication	2	2.63	1.32	0.61		
Genotype	9	3098.89	344.32	160.56**	2.46	3.60
Among Generation	1	364.87	364.87	278.22**	18.51	98.49
W/N Generation	8	2734.02	341.75	159.70**	19.37	99.36
P	3	1957.96	652.65	489.74**	4.76	9.78
F ₂	5	776.06	155.21	55.47**	3.33	5.64
Pool Error	18	38.60	2.14			
Error (P)	6	8.00	1.33			
Error (F ₂)	10	27.98	2.80			
Error (Among Generation)	2	2.62	1.31			
Total	29	3140.12				

C.V. = 1.24

* = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 %

** = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 99 %

Parent LSD (0.05) = 2.3064 LSD (0.01) = 3.4945

F₂ LSD (0.05) = 3.0432 LSD (0.01) = 4.3286

Among Generation LSD (0.05) = 1.6424 LSD (0.01) = 3.7886

ตารางภาคผนวก 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสูงของข้าวในประชากรชั่วพ่อ-แม่ และลูกผสมชั่วที่ 2

Source of Variation	Degree of Freedom	Sum of Square	Mean Square	Computed F ^a	Tabular F	
					5 %	1 %
Replication	2	128.15	64.07	2.93		
Genotype	9	3134.11	348.23	15.91**	2.46	3.60
Among Generation	1	577.00	577.00	33.98*	18.51	98.49
W/N Generation	8	2557.11	319.64	14.60	19.37	99.36
P	3	1928.33	642.78	55.52**	4.76	9.78
F ₂	5	628.78	125.76	4.33*	3.33	5.64
Pool Error	18	394.10	21.89			
Error (P)	6	69.47	11.58			
Error (F ₂)	10	290.67	29.07			
Error (Among Generation)	2	33.96	16.98			
Total	29	3656.36				

C.V. = 4.11

* = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 %

** = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 99 %

Parent LSD (0.05) = 6.7981 LSD (0.01) = 10.3000

F₂ LSD (0.05) = 9.8083 LSD (0.01) =

Among Generation LSD (0.05) = 5.9103 LSD (0.01) =

ตารางภาคผนวก 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนรวงต่อกอของข้าวในประชากร
ชั่วพ่อ-แม่ และลูกผสมชั่วที่ 2

Source of Variation	Degree of Freedom	Sum of Square	Mean Square	Computed F ^a	Tabular F	
					5 %	1 %
Replication	2	4.73	2.37	3.29		
Genotype	9	233.36	25.93	35.87**	2.46	3.60
Among Generation	1	25.60	25.60	14.94	18.51	98.49
W/N Generation	8	207.75	25.97	36.07*	19.37	99.36
P	3	105.32	35.11	152.34**	4.76	9.78
F ₂	5	102.44	20.49	24.99**	3.33	5.64
Pool Error	18	13.01	0.72			
Error (P)	6	1.38	0.23			
Error (F ₂)	10	8.20	0.82			
Error (Among Generation)	2	3.43	1.71			
Total	29	251.10				

C.V. = 7.90

* = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 %

** = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 99 %

Parent LSD (0.05) = 0.9591 LSD (0.01) = 1.4531

F₂ LSD (0.05) = 1.6473 LSD (0.01) = 2.3431

Among Generation LSD (0.05) = - LSD (0.01) = -

ตารางภาคผนวก 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนเมล็ดคี่ต่อรวงของข้าว
ในประชากรชั่วพ่อแม่ และลูกผสมชั่วที่ 2

Source of Variation	Degree of Freedom	Sum of Square	Mean Square	Computed F ^a	Tabular F	
					5 %	1 %
Replication	2	607.82	303.91	5.28		
Genotype	9	12049.70	1338.86	23.27**	2.46	3.60
Among Generation	1	1814.76	1814.76	257.19**	18.51	98.49
W/N Generation	8	10234.94	1279.37	22.24*	19.37	99.36
P	3	4519.16	1506.39	44.31**	4.76	9.78
F ₂	5	5715.78	1143.16	13.98**	3.33	5.64
Pool Error	18	1035.61	57.53			
Error (P)	6	203.99	34.00			
Error (F ₂)	10	817.51	81.75			
Error (Among Generation)	2	14.11	7.06			
Total	29	13693.13				

C.V. = 12.17

* = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 %

** = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 99 %

Parent LSD (0.05) = 11.6490 LSD (0.01) = 17.6510

F₂ LSD (0.05) = 16.4490 LSD (0.01) = 23.3970

Among Generation LSD (0.05) = 3.8097 LSD (0.01) = 8.7879

ตารางภาคผนวก 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของน้ำหนัก 1,000 เมล็ด ของข้าว
ในประชากรชั่วพ่อ-แม่ และลูกผสมชั่วที่ 2

Source of Variation	Degree of Freedom	Sum of Square	Mean Square	Computed F ^a	Tabular F	
					5 %	1 %
Replication	2	7.83	3.92	8.87		
Genotype	9	560.40	62.27	141.04**	2.46	3.60
Among Generation	1	0.26	0.26	3.36	18.51	98.49
W/N Generation	8	560.146	70.02	158.59**	19.37	99.36
P	3	388.26	129.42	277.18**	4.76	9.78
F ₂	5	171.88	34.38	68.84**	3.33	5.64
Pool Error	18	7.95	0.44			
Error (P)	6	2.80	0.47			
Error (F ₂)	10	4.99	0.50			
Error (Among Generation)	2	0.15	0.08			
Total	29	576.18				

C.V. = 2.13

* = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 %

** = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 99 %

Parent LSD (0.05) = 1.3652 LSD (0.01) = 2.0685

F₂ LSD (0.05) = 1.2856 LSD (0.01) = 1.8286

Among Generation LSD (0.05) - LSD (0.01) -

ตารางภาคผนวก 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลผลิตต่อกอข้าวในประชากร
ข้าวพ่อ-แม่ และลูกผสมชั่วที่ 2

Source of Variation	Degree of Freedom	Sum of Square	Mean Square	Computed F ^a	Tabular F	
					5 %	1 %
Replication	2	110.27	55.13	6.48		
Genotype	9	749.55	83.28	9.79**	2.46	3.60
Among Generation	1	35.54	35.54	8.35	18.51	98.49
W/N Generation	8	744.01	93.00	11.03	19.37	99.36
P	3	84.55	28.18	4.74	4.76	9.78
F ₂	5	629.46	125.89	11.51**	3.33	5.64
Pool Error	18	153.13	8.51			
Error (P)	6	35.65	5.94			
Error (F ₂)	10	109.39	10.94			
Error (Among Generation)	2	8.52	4.26			
Total	29	1013.38				

C.V. = 15.50

* = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 %

** = แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 99 %

Parent LSD (0.05) - LSD (0.01) -

F₂ LSD (0.05) = 6.0171 LSD (0.01) = 8.5587

Among Generation LSD (0.05) - LSD (0.01) -

ภาคผนวก ข

ประวัติและรายละเอียดลักษณะประจำพันธุ์ของข้าวพันธุ์ต่างๆ ที่นำมาใช้ในการศึกษา

ข้าวพันธุ์เจ้าฮ่อ (Jow Haw)

ให้การรับรองโดยกรมวิชาการเกษตรเป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน เลขที่ 155/2543 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2543 และเป็นพันธุ์พืชรับรองเลขที่ 105/2543 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2543

แหล่งที่มาและประวัติ

ข้าวพันธุ์เจ้าฮ่อ เป็นข้าวไร่พื้นเมือง ที่ได้มาจากชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ จังหวัดเชียงราย รวมเมื่อปี 2522 โดยนายสมพงษ์ ภูพวง สถานีทดลองข้าวพาน ปี 2523 ปลูกศึกษาพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ปี 2534 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตข้าวไร่ระหว่างสถานีภาคเหนือที่สถานีภาคเหนือทดลองข้าวสันป่าดอง ปี 2525 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตข้าวไร่ระหว่างสถานีและปี 2526 ปลูกทดสอบพันธุ์ข้าวไร่ท้องถิ่น ตามความต้องการของโครงการข้าวไร่ที่สูง กรมวิชาการเกษตรรับรองพันธุ์ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2530

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

1. ประเภท พืชล้มลุก วงศ์หญ้า พวงข้าวเจ้า ข้าวไร่ ไร่ต่อช่วงแสงอย่างอ่อน
2. ต้น สูงประมาณ 134 ซม. ทรงกอตั้งตรง ลำต้นใหญ่ แตกกอปานกลาง ปล้องสีเขียวอ่อน ต้นค่อนข้างแข็งแรงไม่ล้มง่าย
3. ใบและกาบใบสีเขียว มีขนบนใบ ใบธงตกเมื่อแก่ การแก่ของใบแก่ปานกลาง
4. ดอก/ช่อดอก กลีบรองดอกมีขนาดยาว 3.75 มม. สีขาว รวงยาว ระวังถี่ คอรวงโผล่พื้น ใบธงพอดี จำนวนรวงต่อตารางเมตรเฉลี่ย 139 รวง
5. เมล็ด จำนวนเมล็ดดีต่อรวง 82 เมล็ด ขอดเมล็ดสีน้ำตาลอ่อน เปลือกเมล็ดขณะอ่อนสีเขียว เมื่อแก่มีสีฟ้า เมล็ดไม่มีหาง มีขนบนเปลือกเมล็ดน้ำหนัก 1,000 เมล็ด เฉลี่ย 33.1 กรัม คิดเป็นน้ำหนักข้าวเปลือก 11.39 กิโลกรัมต่อถัง เมล็ดข้าวเปลือก มีขนาดยาว 9.88

มม. กว้าง 3.84 มม. กว้าง 2.83 มม. และหนา 1.95 มม. อัตราส่วน / กว้าง 2.60 รูปร่าง
ค่อนข้างป้อม

ลักษณะอื่นๆ

1. ผลผลิตเฉลี่ย 210 กิโลกรัมต่อไร่ วันออกรวงประมาณ วันที่ 17-25 กันยายน
2. ข้าวสุกนุ่มเล็กน้อย

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานโรคขอบใบแห้ง โรคใบสีส้ม โรคใบหงิกโรคเขียวเตี้ย แมลงบั่วและเพลี้ย
กระโดดสีน้ำตาล

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในสภาพไร่พื้นราบและสภาพไร่เชิงเขาในภาคเหนือปลูกในสภาพไร่
พื้นราบและสภาพไร่ความสูงไม่เกิน 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล ปานกลาง

ลักษณะประจำพันธุ์ดีเด่น

1. เป็นข้าวไร่ประเภทไวต่อช่วงแสงอย่างอ่อน
2. ต้านทานโรคไหม้

ข้าวพันธุ์อาร์ 258 (R 258)

ให้การรับรองโดยกรมวิชาการเกษตรเป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน เลขที่ 157/2543 เมื่อวันที่ 7
มิถุนายน 2543 และเป็นพันธุ์พืชรับรองเลขที่ 107/2543 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2543

แหล่งที่มาและประวัติ

ข้าวพันธุ์อาร์ 258 เป็นข้าวเหนียวที่ได้คัดเลือกจากพันธุ์ข้าวไร่พื้นเมืองชื่อคอสามเดือน และให้
เลขประจำพันธุ์เป็น อาร์ 258 โดยศูนย์วิชาการ โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรภาคเหนือ สถานี
พัฒนาที่ดินห้างฉัตร จังหวัดลำปาง คณะทำงานโครงการข้าวไร่ที่สูงสถาบันวิจัยข้าวได้เสนอให้นำ
มาปลูกและศึกษาในการทดลองเปรียบเทียบผลผลิตระหว่างสถานีในปี 2525 - 2529 และทดสอบ
พันธุ์ข้าวไร่ท้องถิ่น ตั้งแต่ปี 2526 เป็นต้นมา กรมวิชาการเกษตรรับรองพันธุ์ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม
2530

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

1. ประเภท พืชล้มลุก วงศ์หญ้า พวงข้าวเหนียว ไม้ไผ่ต่อช่วงแสง
2. ต้น สูงประมาณ 124 ซม. ทรงกอตั้งตรง แดกกอปานกลาง ปล้องสีเหลืองอ่อน ต้นแข็งแรง ไม่ล้มง่าย
3. ใบ กาบใบและใบสีเขียว มีขนบ้างเล็กน้อย ใบธงค่อนข้างกว้างและยาวปานกลาง ใบธงคกเมื่อรวงแก่ การแก่ของใบแก่ปานกลาง
4. ดอก/ช่อดอก กีบรองดอกมีขนาดยาว 3.08 มม. สีขาว รวงมีขนาดยาวปานกลาง ระแงะถี่คอรวงสั้น โผล่พ้นใบธงพอดี จำนวนรวงต่อตารางเมตรเฉลี่ย 93 รวง
5. เมล็ด จำนวนเมล็ดต่อรวง 178 เมล็ด ยอดเมล็ดเปลือกเมล็ดสีฟ้า มีขนเปลือกเมล็ดบนเปลือกเมล็ด เมล็ดข้าวเปลือกมีขนาดเฉลี่ยยาว 9.67 มม. กว้าง 3.91 มม. และหนา 2.35 มม. น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เฉลี่ย 34.2 กรัม คิดเป็นน้ำหนักข้าวเปลือก 10.96 กิโลกรัมต่อถัง ข้าวกล้องสีขาวย ขนาดเมล็ดยาว 7.14 มม. กว้าง 3.33 มม. และหนา 2.15 มม.

ลักษณะอื่นๆ

ผลผลิตเฉลี่ย 252 กิโลกรัมต่อไร่ อายุข้าว 106-134 วัน เมล็ดค่อนข้างป้อม ข้าวสุกนุ่ม กลิ่นหอม

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานโรคขอบใบแห้ง โรคใบสีส้ม โรคใบหจิกโรคเขียวเตี้ย โรคหูด แมลงบั่ว และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกเป็นข้าวไร่ในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ฝนหมดเร็ว และค่อนข้างแห้งแล้งความสูงไม่เกิน 1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง

ลักษณะประจำพันธุ์ดีเด่น

1. เป็นข้าวเหนียวไม้ไผ่ต่อช่วงแสง
2. ค่อนข้างต้านทานโรคไหม้

ข้าวเจ้าหอมพันธุ์ปทุมธานี1 (Pathum Thaneel)

กรมวิชาการเกษตร พิจารณารับรองพันธุ์ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

แหล่งที่มาและประวัติ

ปทุมธานี1 คัดเลือกมาจากกลุ่มผสมเดี่ยวระหว่างข้าวหอมสายพันธุ์ BKNA6-18-3-2 และ PTT85061-86-3-2-1 ที่ได้ผสมพันธุ์ในฤดูนาปรัง พ.ศ. 2533 ที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ทั้งสายพันธุ์แม่และพ่อ มีเชื้อความหอมจากพันธุ์ข้าวกข15 และข้าวหอมมะลิจากจังหวัดร้อยเอ็ดที่ชนะการประกวด ได้ดำเนินการคัดเลือกพันธุ์ข้าวแบบสืบตระกูลจนถึงชั่วที่ 6 ระหว่างปี 2534-2536 จนได้สายพันธุ์ PTT90071-93-8-1-1 ได้นำมาศึกษาพันธุ์และเปรียบเทียบผลผลิตเบื้องต้นในปี พ.ศ. 2536 ถึง 2538 นำเข้ามาทดสอบในการทดลองการเปรียบเทียบผลผลิตระหว่างสถานี การเปรียบเทียบผลผลิตในนารายณ์และผ่านการทดสอบความต้านทานต่อโรคแมลงศัตรูข้าว การตรวจสอบคุณภาพเมล็ดทางกายภาพและทางเคมี การตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจนและการศึกษาเสถียรภาพของผลผลิตระหว่างปี 2539-2541 และได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในข้าวสวยพันธุ์ดีเด่นของศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ให้ปลูกขยายพันธุ์เป็นข้าวพันธุ์ดี เพื่อเตรียมการขยายพันธุ์ต่อไป

ลักษณะดีเด่น

1. เป็นข้าวเจ้าหอมไม่ไวต่อช่วงแสง ลักษณะเมล็ดทางกายภาพมีเมล็ดเรียวยาวคล้ายพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 เป็นข้าวหุงสุกง่ายเมื่อหุงสุกมีลักษณะนุ่มเหนียว เช่นเดียวกับพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105
2. ต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยกระโดดหลังขาว โรคไหม้ โรคขอบใบแห้ง โดยมีความต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลดีกว่าข้าวเจ้าหอมคลองหลวง 1 ข้าวเจ้าหอมสุพรรณบุรีและข้าวเจ้าชัยนาท 1
3. ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง ประมาณ 650-774 กิโลกรัมต่อไร่

ข้อควรระวัง

1. ค่อนข้างไม่ต้านทานต่อเพลี้ยจักจั่นสีเขียว โรคใบหงิก และโรคใบสีส้ม
2. ไม่ควรใช้ปุ๋ยในอัตราสูง โดยเฉพาะปุ๋ยไนโตรเจน เช่น ยูเรีย ไม่ควรใช้เกิน 10-15 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อใช้ปุ๋ยนี้ปริมาณมากเกินไปทำให้ฟางอ่อนต้นข้าวล้ม และผลผลิตลดลง

แหล่งแนะนำ

พื้นที่นาชลประทานของภาคกลาง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ประเภท พืชล้มลุก วงศ์หญ้า ข้าวเจ้านาสวน, ทรงกอ กอตั้ง, สีของปล้อง เขียว, สีของกาบใบ เขียว, สีของใบ เขียว, การมีขนของแผ่นใบ มี, สีของลิ้นใบ ขาว, รูปร่างของลิ้นใบ แหลม, สีของหูใบ ไม่มีสี, สีของปล้อง เขียว, สีของยอดเกสรตัวเมีย ขาว, สีของยอดดอก ฟาง, สีกลีบรวงดอก ฟาง, หางข้าว มี ส่วนมากสั้น บางเมล็ดหางยาวความยาวรวง 29-34 ซม., สีของเปลือกเมล็ด สีฟาง, ขนบนเปลือกเมล็ด มีขน, ขนาดของเมล็ดข้าวเปลือก เฉลี่ยยาว 10.52 มม. กว้าง 2.47 มม.หนา 1.95 มม., สีของข้าวกล้อง ขาว, ขนาดของกว้างข้าวกล้อง เฉลี่ยยาว 7.6 มม. กว้าง 2.17 มม.หนา 1.72 มม.

ลักษณะทางการเกษตร

ลักษณะใบธง ใบธงยาว ตั้งตรงปานกลาง, ลักษณะรวง รวงยาวเฉลี่ย 31.5 ซม. รวงแน่นปานกลาง, การยี้คของคอรวง คอรวงสั้น รวงอยู่ใต้ใบธง, ความแข็งของลำต้น ค่อนข้างแข็ง ถึงปานกลาง, การแก่ของใบ ใบแก่ช้าความสูง ปานกลาง (104-133 ซม.), ความไวต่อช่วงแสง ไม่ไวต่อช่วงแสง, อายุการเก็บเกี่ยว นาค่า 113-126 วัน นาหว่านน้ำตม 104-114 วัน, องค์ประกอบผลผลิต จำนวนรวงต่อตารางเมตรนาค่า 240-272 รวงต่อตารางเมตร, จำนวนเมล็ดต่อรวง 124 เมล็ด, น้ำหนักข้าวเปลือก 1000 เมล็ด เฉลี่ย 27 กรัม, น้ำหนักข้าวเปลือกต่อถัง 10.52 กิโลกรัม, ค่าดัชนีเก็บเกี่ยว นาหว่านน้ำตม 0.64 (0.43-0.48) นาปักดำ 0.46 (0.44-0.49), ระยะพักตัวของเมล็ด 3-4 สัปดาห์

ข้าวพันธุ์กข7 (RD7)

ให้การรับรองโดยกรมวิชาการเกษตรเป็นพันธุ์ขึ้นทะเบียน เลขที่ 1392543 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2543 และเป็นพันธุ์ที่รับรองเลขที่ 89/2543 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2543

แหล่งที่มาและประวัติ

ข้าวพันธุ์กข 7 เป็นพันธุ์ข้าวเจ้าที่ได้จากการผสมแบบสามทาง ระหว่างพันธุ์ซี 4-63 (C4-63) ของฟิลิปปินส์ กับพันธุ์เก้ารวง 88 ของไทย แล้วนำพันธุ์ผสมชั่วที่ 1 มาผสมกับพันธุ์ซิกาดิส (Sigadis) ของอินโดนีเซีย โดยผสมพันธุ์ข้าวที่สถานีทดลองข้าวสุพรรณบุรี ในปี พ.ศ. 2510 ทำการคัดเลือกจนได้สายพันธุ์ SPR6726-134-2-26 และเปรียบเทียบผลผลิตที่สถานีทดลองข้าวในภาคกลาง 8 แห่ง กรมวิชาการเกษตรรับรองพันธุ์ เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2518

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

1. ประเภท พืชล้มลุก วงศ์หญ้า พวงข้าวเจ้านาสวน ไม่ไวต่อช่วงแสง
2. ต้น สูงประมาณ 115 ซม. ทรงกอเบะ ปล้องสีเขียว ต้นแข็งแรง
3. ใบ ใบสีเขียว มีขนกาบใบสีเขียว ใบธงทำมุมประมาณ 45 องศากับแนวตั้งการแก่ของใบแก่ช้า
4. ดอกต่อช่อดอก กลีบรองดอกมีขนาดสั้น สีฟาง รวงยาว รวงแน่น ระแงะห่าง เมล็ดมาก การยึดของคอรวงยาว จำนวนรวงต่อตารางเมตร เฉลี่ย 176 รวง
5. เมล็ด จำนวนเมล็ดต่อรวง 71 เมล็ด ขอบเมล็ดและเปลือกเมล็ดสีฟาง มีขน เมล็ดข้าวเปลือกมีขนาดเฉลี่ยยาว 10.1 มม. กว้าง 2.68 มม. และหนา 2.13 มม. น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เฉลี่ย 29.95 กรัม คิดเป็นน้ำหนักข้าวเปลือก 11.79 กิโลกรัมต่อถัง ข้าวกล้องสีข้าว ขนาดเมล็ดเฉลี่ยยาว 7.17 มม. กว้าง 2.21 มม. และหนา 1.74 มม.

ลักษณะอื่นๆ

1. ผลผลิตเฉลี่ย 650-700 กิโลกรัมต่อไร่ อายุข้าวประมาณ 120-130 วัน ระยะพักตัวของเมล็ด 1 สัปดาห์
2. คุณภาพการขัดสีดี ได้เมล็ดข้าวสารใส แข็งแกร่ง คุณภาพการหุงต้มได้ข้าวอ่อนนุ่ม

ข้อควรระวัง

1. ดันเดี่ยวไม่สามารถปลูกในพื้นที่ที่มีระดับน้ำลึก
2. ข้าวแตกกอ และมีลูกข้าวมาก ทำให้ออกดอกไม่สม่ำเสมอ
3. ข้าวร่วงง่ายทำให้ต้องระมัดระวังในการเก็บเกี่ยวมากขึ้น
4. ไม่ต้านทานอากาศหนาว ถ้าปลูกในฤดูนาปรังของภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บางท้องที่จะทำให้เมล็ดลีบมากและผลผลิตค่อนข้างต่ำ
5. ไม่ต้านทานโรคไหม้ โรคใบหจิก (จู)
6. ไม่ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเพลี้ยจักจั่นสีเขียวและแมลงบั่ว

พื้นที่แนะนำ

บริเวณพื้นที่นาชลประทาน หรือพื้นที่ควบคุมน้ำได้ทุกภาค

ลักษณะประจำพันธุ์ดีเด่น

1. ปลูกได้ทั้งฤดูนาปรังและฤดูนาปีอายุเบา
2. สามารถกำหนดเดือนเก็บเกี่ยวได้
3. ตอบสนองการใช้ปุ๋ยสูง
4. ให้ผลผลิตสูง
5. แตกกอดี ต้นแข็งแรงไม่ล้มง่าย
6. นวดง่าย เมล็ดได้มาตรฐานคนทั่วไปนิยม
7. คอรวงยาว เป็นนิยมของชาวนาภาคใต้ที่เกี่ยวข้องด้วยแกระ
8. คุณภาพการขัดสีดี ได้เมล็ดข้าวสารใส แข็งแกร่ง คุณภาพการหุงต้มได้ข้าวอ่อนนุ่ม
9. ต้านทานโรคขอบใบแห้งดี และต้านทานโรคใบสีส้มปานกลาง
10. ระยะพักตัวของเมล็ดสั้น พอเก็บเกี่ยวเสร็จตากเมล็ดพักได้ประมาณ 1 สัปดาห์ ข้าวเริ่มงอกสามารถปลูกต่อไปได้อีก

ที่มา : กรมวิชาการ (2547) (ข้อมูลออนไลน์)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวพิมพ์นภา ขุนพิลึก
วัน เดือน ปี เกิด	3 สิงหาคม 2521
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2539 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2543
ประวัติการทำงาน	ผู้ช่วยสอน ปีการศึกษา 2544–2545 ภาควิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved